

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

ETSK:N 540. TÄYSISTUNTO, 23.1.2019–24.1.2019

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksessa sovellettavan lopullisen arvonlisäverojärjestelmän toimintaa koskevien yksityiskohtaisten teknisten toimenpiteiden käyttöönoton osalta”

(COM(2018) 329 final – 2018/0164 (CNS))

(2019/C 159/05)

Esittelijä: **Krister ANDERSSON**Toinen esittelijä: **Giuseppe GUERINI**

Lausuntopyyntö	Euroopan unionin neuvosto, 11.7.2018
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 113 artikla
Vastaava erityisjaosto	”talous- ja rahaliitto, taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus”
Hyväksyminen erityisjaostossa	20.12.2018
Hyväksyminen täysistunnossa	24.1.2019
Täysistunnon nro	540
Äänestystulos (puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	163/0/2

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen korvata yli 25 vuotta sitten käyttöön otettu ja edelleen voimassa oleva jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksessa sovellettava siirtymäkauden alv-järjestelmä. On ratkaisevan tärkeää siirtyä siirtymäkauden järjestelmästä eteenpäin, jotta voidaan toteuttaa määräraippaperiaatteeseen perustuva yritysten välisen tavarakaupan alv-järjestelmä. Kyse on myös tärkeästä edistysaskeleesta, joka osoittaa EU:n sisämarkkinoiden vahvistuvan jatkuvasti.

1.2 ETSK kehottaa jälleen kerran ⁽¹⁾ komissiota tutkimaan, millä tavoin niin palvelut kuin tavaratkin kattava yhteinen järjestelmä saadaan käyttöön mahdollisimman nopeasti. Näin voitaisiin vähentää ongelmia, joita kahden erillisen järjestelmän olemassaolosta on odotettavissa. Komissio on kuitenkin toistuvasti puolustanut asteittaista kaksivaiheista siirtymistä uuteen järjestelmään: ensimmäinen vaihe koskee tavaroita ja tulevaisuudessa toteutettava toinen vaihe palveluja.

1.3 ETSK korostaa, että on tärkeää jatkaa työtä toisen vaiheen toteuttamiseksi, sillä tavaroiden ja palvelujen samanlainen kohtelu arvonlisäverotuksessa edistäisi paremmin kasvua ja tarjoaisi tehokkaampaa suojaa petoksia vastaan.

1.4 ETSK korostaa, että vaikka komission ehdotus on kattava ja hyvin laadittu, eräät kysymykset jäävät edelleen auki. Ehdotetulle järjestelmälle olisi itse asiassa hyötyä siitä, että luottotappioita koskevista säännöistä ja palautusten käsittelystä arvonlisäveron erityisjärjestelmässä annettaisiin selkeät säännökset tai että niitä selkeytettäisiin. Lisäksi sellaisille käsitteille kuin ”markkinapaikka” ja ”alustat” voitaisiin esittää ja kehittää uusia määritelmiä.

(¹) Ks. ETSK:n aiemmat lausunnot arvonlisäveroa koskevasta toimintasuunnitelmasta (EUVL C 389, 21.10.2016, s. 43), alv-uudistusta koskevasta paketista (I) (EUVL C 237, 6.7.2018, s. 40) ja alv-uudistusta koskevasta paketista (II) (EUVL C 283, 10.8.2018, s. 35).

1.5 ETSK toteaa, että ehdotetulla järjestelmällä on rajatylittävää yritysten välistä tavaroiden luovutusta koskevan alv:n vuoksi vaikutuksia kassavirtaan: se merkitsee myyjän kassavirtaan tuloja ja ostajan kassavirtaan menoja. Pääomakustannukset ovat kuitenkin yleisesti suurempia, koska alv:n palauttamisaika on aina pidempi kuin aika, jonka myyjä pidättää alv:n. Lisäksi palautusajat ovat arvonlisäveron erityisjärjestelmässä erilaisia, mikä johtuu jäsenvaltioiden raportointijaksoista, paikallisten veroviranomaisten soveltamasta veronmaksuajasta ja siitä, miten tehokkaasti veroviranomainen palauttaa alv:n ostajan maahan.

1.6 ETSK kehottaa selvittämään näitä näkökohtia tarkemmin, jotta voidaan välttää kielteiset vaikutukset sisämarkkinoihin ja huolehtia rakenteilla olevan uuden alv-järjestelmän varmuudesta ja ennakoitavuudesta ja siten vähentää säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ja hallinnollisia rasitteita.

1.7 ETSK kehottaa ottamaan kaikissa jäsenvaltioissa käyttöön selkeät ja oikeasuhteiset ”luotettavaksi tunnustettua verovelvollista” koskevat kriteerit, jotta mahdollisimman monet voisivat saada luotettavaksi tunnustetun verovelvollisen aseman. Määräpaikkaperusteisen uuden järjestelmän tavoitteen saavuttamiseksi kannattaisi yhdenmukaistaa määräajat, joiden kuluessa jäsenvaltioiden on käsiteltävä luotettavaksi tunnustetun verovelvollisen asemaa koskevat hakemukset. Jäsenvaltioiden pitäisi käsitellä tällaiset hakemukset ripeästi, jotta yritykset voisivat jatkaa toimintaansa ilman epävarmuudesta johtuvia tarpeettomia keskeytyksiä, viivästyksiä ja hallinnollisia rasitteita. Lisäksi Euroopan komission olisi valvottava tarkasti luotettavaksi tunnustetun verovelvollisen aseman toimivuutta, jotta voidaan välttää mahdolliset väärinkäytökset ja yhdenmukaisen sääntelyn puuttuminen erityisesti ensimmäisten soveltamiskuukausien aikana.

1.8 ETSK korostaa, että arvonlisäveron erityisjärjestelmän toiminta on ratkaisevan tärkeää määräpaikkaperusteisen uuden järjestelmän täytäntöön panemiseksi. Ellei erityisjärjestelmä ole täysin kehittynyt, perustu kotivaltiossa tehtäviin tarkastuksiin, sisällä laajennettavissa olevia yksinkertaistuksia ja mahdollista kaikista jäsenvaltioista tulevista tuotantopanoksista kertyvän alv:n hyvittämistä, määräpaikkaperusteinen järjestelmä tulee lisäämään huomattavasti etenkin pk-yritysten hallinnollista rasitetta.

1.9 ETSK on huolissaan siitä, että nyt tehty ehdotus voi osoittautua rajoittavaksi esteeksi sekä pk-yrityksille että startup-yrityksille. Komitea katsoo, että käännetyn verovelvollisuuden järjestelmä olisi myönnettävä kaikille yritysten välisen kaupan rajatylittävälle tavaroiden luovutuksille siihen asti, kun lopullinen järjestelmä on kokonaan käytössä ja alv:n palautukset hoidetaan ajoissa.

1.10 ETSK suosittaa, että tietoteknisiin laitteisiin ja ohjelmistoihin investoidaan riittävästi, jotta voidaan kehittää asianmukaisesti vakaa ja luotettava arvonlisäveron erityisjärjestelmä, jonka avulla pystytään tehokkaasti hallinnoimaan huomattavia määriä arkaluonteista tietoa ja takaamaan järjestelmän sujuva ja turvallinen toiminta niin eurooppalaisten yritysten kuin verohallintojenkin eduksi. Tällaiset investoinnit ovat erittäin tärkeitä, jotta voidaan välttää haitalliset vaikutukset siirryttäessä vanhasta järjestelmästä uuteen, sillä siirtymään liittyy huomattavia mukautuskustannuksia, jotka olisi minimoitava asianmukaisen digitalisoinnin avulla.

1.11 ETSK korostaa, että jäsenvaltioiden on lisättävä yhteistyötään petosten torjunnassa ja jatkettava asian tutkimista, jotta voidaan varmistaa, että ehdotettu järjestelmä ei johda uudenlaisiin petoksiin ja tappioihin veron kantamisessa. Yritysten välisen rajatylittävän kaupan verotus kasvattaa alv:n kokonaismäärää järjestelmässä. Tämä voi lisätä muunlaisten petosten, vuotojen ja veron kantamiseen liittyvien tappioiden mahdollisuutta. Jäsenvaltiossa, jossa alv-vaje on suuri, verovelvollinen henkilö toimii veronkantajana jäsenvaltioille, joissa alv-vaje on pienempi.

1.12 ETSK kehottaa lisäämään kansallisten vero- ja lainvalvontaviranomaisten yhteistyötä, jotta määräpaikkaperusteisesta uudesta alv-järjestelmästä saadaan kehitettyä toimivampi, olipa kyse sitten tehokkaasta petosten torjunnasta tai järjestelmän luotettavuudesta yritysten kannalta. Tällaiseen yhteistyöhön tulisi kuulua muun muassa automaattinen tietojen ja datan vaihto sekä määräaikaisten raporttien ja analyysien laadinta uuden järjestelmän toiminnasta etenkin täytäntöönpanon ensimmäisten vuosien aikana.

1.13 Lisäksi ETSK katsoo, että eurooppalaiset yritykset hyötyisivät komission toteuttamasta laajamittaisesta viestinnästä. Siinä voitaisiin selittää asiallisesti, selkeästi ja käytännöllisesti uuden alv-järjestelmän keskeiset ominaisuudet sekä konkreettiset edut, joita alv-uudistuksen odotetaan tuovan eurooppalaisten yritysten ja niiden kasvun hyväksi.

2. Johdanto ja taustaa

2.1 Euroopan komissio on julkaissut huhtikuussa 2016 antamansa arvonlisäveroa koskevan toimintasuunnitelman ⁽²⁾ yhteydessä ehdotuksen neuvoston direktiiviksi, jossa tehdään yksityiskohtaisia teknisiä muutoksia arvonlisäveroa (alv) koskeviin EU:n sääntöihin ⁽³⁾. Ehdotetulla direktiivillä muutetaan noin kahtasataa 28. marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY ⁽⁴⁾ artiklaa. Näin voidaan ottaa käyttöön jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksessa sovellettavan lopullisen (määräpaikkaperiaatteeseen perustuvan) alv-järjestelmän toimintaa koskevat yksityiskohtaiset tekniset toimenpiteet.

2.2 Komission ehdotuksella korvataan 1. tammikuuta 1993 alkaen voimassa ollut siirtymäjärjestelmä, ja siinä on yksityiskohtaisia säännöksiä unionin sisäisestä yritystenvälisestä (B2B) kaupasta, jossa jäsenvaltion sisäistä ja rajatylittävää tavaroiden kauppaa kohdellaan samalla tavalla. Se on myös ensimmäinen kahdesta sääntelyvaiheesta, joista toinen koskee tavaroita ja toinen palveluja. Komission tarkoituksena on saada niiden avulla aikaan entistä yksinkertaisempi ja paremmin petoksilta suojattu lopullinen alv-järjestelmä unionin sisäistä kauppaa varten.

2.3 Komission ehdotuksessa tehdään alv-direktiiviin merkittäviä muutoksia, jotta saadaan aikaan seuraavat edut yrityksille ja kansallisille talousarvioille: i) tavaroiden verotustavan yksinkertaistuminen, ii) yhden verkkoportaalien ("erityisjärjestelmä") kehittäminen elinkeinonharjoittajille, iii) byrokratian väheneminen ja iv) alv:n kantamista koskevan vastuun asettaminen yleisesti myyjälle.

2.4 Tärkeimpiä muutoksia on muun muassa käsitteen "tavaroiden yhteisöhanke" poistaminen. Kyseisen käsitteen mukaan yritysten välinen kauppa jaetaan alv-tarkoituksia varten kahteen liiketoimeen: alv:stä vapautettuun myyntiin lähtöjäsenvaltiossa ja määräjäsenvaltiossa verotettavaan hankintaan. Tämä korvataan uudella käsitteellä "tavaroiden unioniluovutus", jonka mukaan unionin alueella tapahtuva rajatylittävä tavaroiden yritystenvälinen luovutus on yksi ainoa liiketoimi alv-tarkoituksia varten.

2.5 Komission ehdottamia muutoksia ovat lisäksi i) yleiseen sääntöön tehtävä uusi poikkeus, jonka mukaan tavaroiden unioniluovutuksen luovutuspaikkana pidetään sitä paikkaa, jossa tavarat ovat lähetyksen tai kuljetuksen saapuessa asiakkaalle, ii) muutos, jossa määritetään yksi yhteinen sääntö tavaroiden unioniluovutuksissa syntyvää alv-saatavaa varten, ja iii) uusi artikla, jonka mukaan alv:n on velvollinen maksamaan henkilö, jolle tavarat luovutetaan, jos henkilö on luotettavaksi tunnustettu verovelvollinen (*certified taxable person*, CTP). Ehdotetun järjestelmän odotetaan komission mukaan myös vähentävän rajatylittäviä alv-petoksia 41 miljardilla eurolla vuodessa.

3. Yleistä

3.1 ETSK suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen korvata yli 25 vuotta sitten käyttöön otettu ja edelleen voimassa oleva jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksessa sovellettava siirtymäkauden alv-järjestelmä. On ratkaisevan tärkeää siirtyä siirtymäkauden järjestelmästä eteenpäin, jotta voidaan toteuttaa määräpaikkaperiaatteeseen perustuva yritysten välinen tavarakaupan alv-järjestelmä. Kyse on myös tärkeästä edistysaskeleesta, joka osoittaa EU:n sisämarkkinoiden vahvistuvan jatkuvasti.

3.2 ETSK on huolissaan yrityksille ja eritoten pk-yrityksille aiheutuvista kustannuksista, sillä niiden on mukautettava järjestelmiään niin, että ne ovat sekä EU:ssa että sen ulkopuolella käytävää kauppaa koskevien sääntöjen mukaisia. On erittäin tärkeää, ettei ehdotukseen tai sen täytäntöönpanoon sisällytetä uusia alv:hen liittyviä raportointivaatimuksia. Tällaiset muutokset vain lisäisivät sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia.

3.3 Aikaisemmissa lausunnoissaan ETSK kehotti komissiota tutkimaan, millä tavoin niin palvelut kuin tavaratkin kattava yhteinen järjestelmä saadaan käyttöön mahdollisimman nopeasti. Näin voitaisiin helpottaa ongelmia, joita kahden erillisen järjestelmän olemassaolosta on odotettavissa ⁽⁵⁾. Komissio on kuitenkin toistuvasti puolustanut asteittaista kaksivaiheista siirtymistä uuteen järjestelmään.

⁽²⁾ COM(2016) 148 final.

⁽³⁾ COM(2018) 329 final.

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽⁵⁾ Ks. ETSK:n aiemmat lausunnot arvonlisäveroa koskevasta toimintasuunnitelmasta (EUVL C 389, 21.10.2016, s. 43), alv-uudistusta koskevasta paketista (I) (EUVL C 237, 6.7.2018, s. 40) ja alv-uudistusta koskevasta paketista (II) (EUVL C 283, 10.8.2018, s. 35).

3.4 Näin komissio ja kansalliset veroviranomaiset pystyvät ennen palvelujen sisällyttämistä järjestelmään arvioimaan i) uuden määräpaikkaperiaatteeseen perustuvan alv-järjestelmän vahvuutta petoksia vastaan, ii) eurooppalaisille yrityksille säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ja iii) sitä, miten veroviranomaiset hallinnoivat uutta järjestelmää.

3.5 ETSK toivoo, että lähitulevaisuudessa voitaisiin luoda sekä tavarat että palvelut kattava yksi ja tehokas lopullinen alv-järjestelmä valitun asteittaisen ja hitaamman uuteen järjestelmään siirtymisen perusteella. Asteittaisessa täytäntöönpanossa uuden järjestelmän ensimmäisten käytännön tulosten perusteella voidaan saada hyödyllistä oppia vain tavaroiden suhteen.

3.6 On kuitenkin pantava merkille, että lopullista alv-järjestelmää on odotettu siirtymävaiheen toisena vaiheena yli 25 vuotta. ETSK korostaakin, että on tärkeää jatkaa työtä toisen vaiheen toteuttamiseksi. Jos tavaroita ja palveluja kohdellaan samalla tavalla, alv-järjestelmällä voitaisiin luoda enemmän kasvua ja torjua tehokkaammin petoksia.

3.7 Vaikka ehdotus on kattava, ETSK korostaa, että eräät kysymykset jäävät edelleen auki. Ehdotetulle järjestelmälle olisi hyötyä esimerkiksi siitä, että siinä annettaisiin selkeät säännökset luottotappioita koskevista säännöistä, palautusten käsittelystä erityisjärjestelmässä, ennakkomaksuista ja ”markkinapaikkojen”, ”alustojen” ynnä muiden määritelmistä tai että niitä selkeytettäisiin enemmän. Nämä epäselvyydet sekä negatiivinen kassavirta saavat yritykset ryhtymään toimiin asianomaisten riskien vähentämiseksi. ETSK haluaa, että näitä näkökohtia selvitetään enemmän, jotta voidaan estää kielteiset vaikutukset sisämarkkinoihin.

3.8 Toisaalta on pantava merkille, että eurooppalaiset yritykset hyötyisivät komission toteuttamasta laajamittaisesta viestinnästä. Siinä voitaisiin selittää asiallisesti, selkeästi ja käytännöllisesti uuden alv-järjestelmän keskeiset ominaisuudet sekä konkreettiset edut, joita alv-uudistuksen odotetaan tuovan eurooppalaisten yritysten ja niiden kasvun tueksi.

3.9 Yritysten välisen rajatylittävän kaupan verotus kasvattaa alv:n kokonaismäärää järjestelmässä. Tämä voi lisätä muunlaisten petosten, vuotojen ja veron kantamiseen liittyvien tappioiden mahdollisuutta. Jäsenvaltiossa, jossa alv-vaje on suuri, verovelvollinen henkilö toimii veronkantajana jäsenvaltioille, joissa alv-vaje on pienempi. ETSK korostaa sen vuoksi, että jäsenvaltioiden on lisättävä yhteistyötään petosten torjunnassa ja jatkettava asian tutkimista, jotta voidaan varmistaa, että ehdotettu järjestelmä ei johda uudenslaisiin petoksiin ja tappioihin veron kantamisessa.

4. Tärkeimmät muutokset direktiiviin 2006/112/EY

4.1 Nykyinen tavaroita koskevien liiketoimien jako kahteen osaan alv-tarkoituksia varten – verosta vapautettu luovutus tavaroiden lähtöoikeudenkäyttöalueella ja määräjäsenvaltiossa verotettava ”yhteisöhanke” korvataan yhdellä ainoalla liiketoimella nimeltä ”tavaroiden unioniluovutus”, jossa sana ”yhteisö” korvataan sanalla ”unioni” ⁽⁶⁾.

4.1.1 Yhteen ainoaan liiketoimeen on siirryttävä, jotta saadaan aikaan määräpaikkaperiaatteeseen perustuva uusi alv-järjestelmä. Sen tarkoituksena on yksinkertaistaa yksittäisten kauppojen hallinnointia. Toisaalta koko direktiivin 2006/112/EY tekstistä on poistettava viittaus ”Euroopan yhteisöön”, jotta se saadaan vastaamaan Lissabonin sopimuksen uutta institutionaalista muotoilua, jossa viitataan ”Euroopan unioniin”.

4.1.2 ”Tavaroiden unioniluovutuksella” tarkoitetaan ”tavaroiden luovutusta, jonka verovelvollinen suorittaa verovelvolliselle tai oikeushenkilölle, joka ei ole verovelvollinen, ja jossa tavarat lähetetään tai kuljetetaan yhdestä jäsenvaltiosta toiseen luovuttajan tai henkilön, joka hankkii tavarat unionin alueella, toimesta tai puolesta” ⁽⁷⁾.

4.1.3 On tärkeää panna merkille, että tällainen kokonaisvaltainen käsite ei koske i) tavaroiden luovutuksia, joihin liittyy asennus tai kokoonpano, riippumatta siitä, koekäytetäänkö tavaroita, ii) tavaroiden luovutuksia, jotka on vapautettu verosta direktiivin 2006/112/EY 148 tai 151 artiklan nojalla, ja iii) vakiokantajärjestelmän alaisia maataloustuottajan tekemiä tavaroiden luovutuksia ⁽⁸⁾. Tällaisissa liiketoimissa ei rajojen yli suoritettuna ole nykyään kyse yhteisöluovutuksista tai -hankinnoista, ja tämä erityisjärjestely vahvistetaan uudessa direktiivitekstissä.

⁽⁶⁾ Muutokset direktiiviin 2006/112/EY 2–4 artiklaan.

⁽⁷⁾ COM(2018) 329 final, s. 6.

⁽⁸⁾ Muutokset direktiiviin 2006/112/EY 14 artiklaan.

4.1.4 ETSK katsoo, että edellä mainitut vapautukset ovat hyödyllisiä, sillä niillä vahvistetaan direktiiviin 2006/112/EY jo sisältyvät säännökset tiettyjen lueteltujen tavaroiden osalta. Niillä voidaan siten taata alv-sääntöjen johdonmukaisuus ja varmuus koko sisämarkkinoilla uuden järjestelmän alustavan täytäntöönpanon aikana.

4.2 Käsitettä "tavaroiden unioniluovutuksista" täydennetään lisäämällä direktiiviin 2006/112/EY nimenomaisesti "tavaroiden luovutuspaikkaa" koskevat säännöt, joissa määrätään jäsenvaltio, joissa alv on maksettava. Tämän osalta vahvistetaan voimassa olevat yleiset säännöt, mutta niihin ehdotetaan uutta poikkeusta ⁽⁹⁾, jonka mukaan "tavaroiden unioniluovutuksen luovutuspaikkana pidetään sitä paikkaa, jossa tavarat ovat lähteyksen tai kuljetuksen saapuessa hankkijalle" ⁽¹⁰⁾.

4.2.1 ETSK tukee komission molempien sääntelyvalintojen taustalla olevaa ajatusta, koska niiden tarkoituksena on selkeästi laatia uusi määräpaikkaan perustuva järjestelmä ja koska alkuperäjäsenvaltioperiaatteeseen perustuvien kattavien poikkeusten säilyttäminen voisi haitata uuden alv-kehyksen johdonmukaisuutta, vähentää lainsäädännön ennustettavuutta ja mahdollisesti lisätä säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia yrityksille ja hallinnollisia rasitteita veroviranomaisille.

4.2.2 On kuitenkin analysoitava enemmän ehdotetun järjestelmän vaikutuksia kassavirtaan. Tällä hetkellä alv ei vaikuta kassavirtaan rajatylittävissä yritysten välisessä tavaroiden luovutuksessa. Ehdotetusta järjestelmästä puolestaan tulee myyjän kassavirtaan tuloja ja ostajan kassavirtaan menoja ⁽¹¹⁾.

4.2.3 Pääomakustannukset ovat kuitenkin yleisesti suurempia, koska alv:n palauttamisaika on tavallisesti pidempi kuin aika, jonka myyjä pidättää alv:n. Tämä johtuu siitä, että monet jäsenvaltiot ovat taipuvaisia lykkäämään alv:n palautuksia. Pääomakustannukset vaihtelevat jäsenvaltioiden raportointijaksojen, paikallisten veroviranomaisten soveltaman veronmaksuajan sekä sen mukaan, miten tehokkaasti veroviranomainen palauttaa alv:n ostajalle. Pääomakustannukset askarruttavat etenkin pienissä jäsenvaltioissa, joiden vientiluvut ovat suuria.

4.2.4 Sekä EU:n että kansallisten veroviranomaisten olisi otettava asianmukaisesti huomioon tällaiset vaikutukset eurooppalaisten yritysten kassavirtaan ja likviditeettiin. Niihin olisi puututtava tehokkaasti ja vältettävä viipeitä palautuksissa sekä niihin liittyviä kustannuksia. Kassavirtaan kohdistuvista vaikutuksista johtuvat muutokset toimitusketjuissa voivat haitata unionin sisäistä kauppaa ja estää sisämarkkinoiden loppuunsaattamisen.

4.3 Periaate, jonka mukaan alv:n on velvollinen maksamaan verovelvollinen, joka suorittaa verollisen tavaroiden luovutuksen tai verollisen palvelun, pysyy edelleen alv-järjestelmän kulmakivenä lukuun ottamatta joitakin direktiivin 2006/112/EY 193 artiklaan jo sisältyviä lueteltuja poikkeuksia, joita nyt täydennetään 194 a artiklan mukaisella uudella poikkeuksella. Kyseisen poikkeuksen mukaan silloin, kun luovuttaja ei ole sijoittautunut jäsenvaltioon, jossa alv on maksettava, arvonlisäveron on velvollinen maksamaan henkilö, jolle tavarat luovutetaan, jos henkilö on luotettavaksi tunnustettu verovelvollinen ⁽¹²⁾.

4.3.1 ETSK:n näkemyksen mukaan luotettavaksi tunnustetun verovelvollisen käsitteellä pyritään siihen, että yritykset, joiden on todistettu olevan luotettavia verojen kannalta, voisivat hyötyä asianmukaisista yksinkertaistamistoimenpiteistä. Kuten lausunnossa (asiakokonaisuus ECO/442) "Alv-uudistusta koskeva paketti (I)" todetaan, luotettavaksi tunnustetun verovelvollisen käsitettä pitäisi kuitenkin tukea selkeillä ja avoimilla täytäntöönpanoperusteilla, jotta yritykset ja erityisesti pk-yritykset voisivat hyötyä luotettavaksi tunnustetun verovelvollisen asemasta.

4.3.2 Komitea korostaa, että odotettujen etujen saamiseksi on tärkeää, että monitahoisia palveluja siirtävä verovelvollinen henkilö voi soveltaa säädettyjä yksinkertaistuksia kaikissa liiketoimen osissa. Jos liiketoimia pakotetaan jakamaan kuvitteellisesti, suunnitellut yksinkertaistukset voivat vain mutkistaa asioita.

⁽⁹⁾ Esitetään direktiivin 2006/112/EY 35 a artiklassa.

⁽¹⁰⁾ COM(2018) 329 final, s. 7.

⁽¹¹⁾ Jos myyjän on maksettava alv ennen kyseisen rahamäärän saamista ostajalta, myyjän kassavirta on negatiivinen, mikä aiheuttaa kustannuksia.

⁽¹²⁾ Muutokset direktiivin 2006/112/EY 193 ja 194 a artiklaan.

4.3.3 Tämän osalta on olennaisen tärkeää, että kaikissa jäsenvaltioissa otetaan käyttöön yhdenmukaistetut, selkeät ja oikeasuhteiset kriteerit, jotta mahdollisimman monet voisivat saada luotettavaksi tunnustetun verovelvollisen aseman. Lisäksi Euroopan komission olisi valvottava tarkasti luotettavaksi tunnustetun verovelvollisen aseman toimivuutta, jotta voidaan välttää mahdolliset väärinkäytökset ja yhdenmukaisen sääntelyn puuttuminen erityisesti ensimmäisten soveltamiskausien aikana.

4.3.4 Järjestelmän tavoitteen saavuttamiseksi kannattaisi yhdenmukaistaa määräajat, joiden kuluessa jäsenvaltioiden on käsiteltävä luotettavaksi tunnustetun verovelvollisen asemaa koskevat hakemukset. Jäsenvaltioiden pitäisi käsitellä tällaiset hakemukset ripeästi, jotta yritykset voisivat jatkaa toimintaansa ilman epävarmuudesta johtuvia tarpeettomia keskeytyksiä, viivästyksiä ja hallinnollisia rasitteita.

4.3.5 ETSK on lisäksi huolissaan siitä, että nyt tehty ehdotus voi osoittautua rajoittavaksi esteeksi sekä pk-yrityksille että startup-yrityksille. ETSK katsoo, että käännetyn verovelvollisuuden järjestelmä olisi myönnettävä kaikille yritysten välisen kaupan rajatylittävälle tavaroiden luovutuksille siihen asti, kun lopullinen järjestelmä on kokonaan käytössä ja alv:n palautukset hoidetaan ajoissa.

4.4 Komission ehdottama tavaroiden alv:n yhteenvedoilmoitusten poistaminen vastaa tavoitteena olevaa uutta alv-kehystä, jolla palautetaan alv:n itseään valvova ominaisuus. Toisaalta palveluiden yhteenvedoilmoitusten vahvistaminen on johdonmukaista sen kanssa, että komissio on päättänyt panna toimintasuunnitelman täytäntöön kahdessa eri vaiheessa ⁽¹³⁾.

4.4.1 ETSK tukee komission esittämiä muutoksia, joiden nojalla jäsenvaltiot voivat yksinkertaistaa velvoitetta yhteenvedoilmoitusten toimittamisesta, koska yksinkertaistamisella voidaan toivottavasti vähentää byrokratiaa ja toimintakustannuksia eurooppalaisilta yrityksiltä. ETSK kuitenkin korostaa, että kyseiset yksinkertaistamistoimenpiteet on laadittava asianmukaisesti, jotta voidaan välttää yritysten väärinkäytöksiä. Tässä on otettava huomioon erityisesti se, että yksinkertaisemman järjestelmän aikaansaamista voitaisiin edistää huomattavasti lisäämällä sähköisen laskutuksen käyttöä kansallisissa verotusjärjestelmissä.

4.4.2 Unionin sisäistä tavaroiden etämyyntiä ja muualle unioniin kuin kulutusjäsenvaltioon sijoitautuneiden verovelvollisten suorittamia palveluja koskevaan nykyiseen erityisjärjestelmään on määrä tehdä merkittäviä muutoksia. Niiden nojalla voidaan panna täytäntöön periaate, jonka mukaan käytössä on yksi yhteinen rekisteröintijärjestelmä veron ilmoittamista, maksamista ja vähentämistä varten.

4.5 1. tammikuuta 2021 alkaen tunnistamisjäsenvaltioon rekisteröitynyt verovelvollinen voi antaa neljännesvuosittain sähköisen alv:n erityisjärjestelmän (Mini One Stop Shop – MOSS) mukaisen alv-ilmoituksen, jossa ilmoitetaan yksityiskohtaisesti palvelujen suoritukset ja unionin sisäinen etämyynti muille kuin verovelvollisille henkilöille muissa jäsenvaltioissa (kulutusjäsenvaltio(t)), sekä suoritettava alv ⁽¹⁴⁾.

4.5.1 Tunnistamisjäsenvaltio lähettää sitten nämä ilmoitukset yhdessä maksetun alv:n kanssa vastaaville kulutusjäsenvaltioille. Näin vältetään se, että nämä verovelvolliset olisi rekisteröitävä arvonlisäverotusta varten kulutusjäsenvaltiossa.

4.5.2 Tällaisen järjestelmän piiriin kuuluvien liiketoimien luettelon soveltamisalaa kasvatetaan ja laajennetaan yritysten ja kuluttajien (B2C) välisistä liiketoimista yritysten välisiin (B2B) liiketoimiin (objektiivinen laajennus). Se annetaan myös sellaisten unioniin sijoittautumattomien verovelvollisten käytettäväksi, jotka nimeävät unioniin sijoittautuneen välittäjän, joka on alv-maksuvelvollinen ja velvollinen täyttämään järjestelmässä määrätty velvollisuudet (subjektiivinen laajennus).

4.5.3 Järjestelmää käyttävien verovelvollisten on toimitettava kuukausittain alv:n erityisjärjestelmän mukainen alv-ilmoitus, kun niiden vuotuinen liikevaihto unionissa on yli 2500000 euroa.

4.5.4 Kun voidaan käyttää alv-vähennystä ja saada jäsenvaltiolta alv-palautuksia erityisjärjestelmässä, useat sekä veronmaksajien että verohallintojen alv-velvoitteet pystytään keskittämään tehokkaasti yhteen ja samaan paikkaan.

⁽¹³⁾ Muutokset direktiivin 2006/112/EY 262–271 artiklaan.

⁽¹⁴⁾ Muutokset direktiivin 2006/112/EY 358–369 artiklaan.

4.5.5 Komitean mielestä on myönteistä, että uutta järjestelmää, myös vähennystä, yksinkertaistetaan antamalla verovelvollisen maksaa alv:n nettomäärien summa ⁽¹⁵⁾ kussakin verotusjäsenvaltiossa.

4.5.6 Toisaalta vähennysmahdollisuus edellyttää lisää oikeusvarmuutta ja veroviranomaisten saatavilla olevien tietojen täydellisyyttä. Siksi komission ehdotus erityisjärjestelmän alv-palautusten täydentämisestä lisätiedoilla on perusteltu. Näitä tietoja ovat i) sellaisten tavaroiden luovutuksista ja palvelujen suorituksista syntyneen alv-saatavan kokonaismäärä, joissa verovelvollinen on vastaanottajana velvollinen maksamaan veron, tai tavaroiden tuonnista syntyneen alv-saatavan kokonaismäärä, jos jäsenvaltio käyttää 211 artiklan toisessa kohdassa säädettyä mahdollisuutta, ii) alv, josta vähennys tehdään, iii) muutokset, jotka koskevat aiempia verokausia, ja iv) maksettavan tai palautettavan alv:n nettomäärä.

4.5.7 Toimiva arvonlisäveron erityisjärjestelmä on oleellinen osa määräpaikkaperusteista järjestelmää. Ellei arvonlisäveron erityisjärjestelmä ole täysin kehittynyt, perustu kotivaltiossa tehtäviin tarkastuksiin, sisällä laajennettavissa olevia yksinkertaistuksia ja mahdollista kaikista jäsenvaltioista tulevista tuotantopanoksista kertyvän alv:n hyvittämistä, määräpaikkaperusteinen järjestelmä tulee lisäämään huomattavasti etenkin pk-yritysten hallinnollista rasitetta.

4.5.8 Televiestintäpalveluja, radio- ja televisiolähetyspalveluja ja sähköisiä palveluja varten on ollut 1. tammikuuta 2015 lähtien voimassa erityisjärjestelmä, joka on määrä laajentaa kaikkiin sähköisen kaupankäynnin yritystenvälisiin liiketoimiin ⁽¹⁶⁾. Sen toimintaa koskevat tulokset olisi otettava asianmukaisesti huomioon, jotta saadaan aikaan vakaa ja täysin toimiva erityisjärjestelmä, jonka soveltamisala on laaja ja merkittävä. Sen on perustuttava konkreettisiin tuloksiin, jotka on tähän mennessä saatu aikaan kyseisen työkalun soveltamisesta erityisiin sektoreihin tai aloihin.

4.5.9 ETSK suosittaa lisäksi, että tietoteknisiin laitteisiin ja ohjelmistoihin investoidaan riittävästi, jotta voidaan kehittää asianmukaisesti vakaa ja luotettava erityisjärjestelmä, jonka avulla pystytään tehokkaasti hallinnoimaan huomattavia määriä arkaluonteista tietoa ja takaamaan järjestelmän sujuva ja turvallinen toiminta niin eurooppalaisten yritysten kuin verohallintojenkin eduksi. Tällaiset investoinnit ovat erittäin tärkeitä, jotta voidaan välttää haitalliset vaikutukset siirryttäessä vanhasta järjestelmästä uuteen, sillä siirtymään liittyy huomattavia mukautuskustannuksia, jotka olisi minimoitava asianmukaisen digitalisoinnin avulla.

Bryssel 24. tammikuuta 2019.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Luca JAHIER*

⁽¹⁵⁾ Maksettavaksi tullut alv vähennettynä vähennyskelpoisella alv:llä.

⁽¹⁶⁾ Yritykset, jotka toimittavat televiestintäpalveluja, radio- ja televisiolähetyspalveluja ja sähköisiä palveluja muille kuin verovelvollisille jäsenvaltioissa, johon ne eivät ole sijoittautuneet, voivat tilittää kyseisistä luovutuksista maksettavan alv:n verkkoportaalissa jäsenvaltioissa, jossa ne on tunnistettu.